SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2420

av Eric Westroth (SD)

Generellt undantag från strandskyddet i utflyttningskommuner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett generellt, men tidsbegränsat, undantag från strandskyddet i kommuner som upplever en stadig befolkningsminskning, i syfte att öka kommunernas attraktivitet och motverka ytterligare utflyttning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Många kommuner i Sverige, särskilt de utan en stark och expansiv centralort, står inför en utmaning med befolkningsminskning. Utflyttningen leder till minskade skatteintäkter, vilket i sin tur påverkar möjligheterna att upprätthålla och utveckla den kommunala servicen. En av de viktigaste faktorerna för att locka nya invånare och behålla befintliga är tillgången till attraktiva bostadsområden.

Strandskyddet, som syftar till att bevara allemansrätten och skydda den biologiska mångfalden längs kuster, sjöar och vattendrag, utgör i vissa fall en begränsning för kommuner som vill främja bostadsbyggande i natursköna områden. För att stärka dessa kommuners konkurrenskraft och göra dem mer attraktiva för inflyttning, bör möjligheten till ett tidsbegränsat undantag från strandskyddet för byggnation av permanentboende utredas.

Genom att tillåta byggnation av permanentboende på attraktiva strandnära tomter, kan kommuner med befolkningsminskning bli mer attraktiva för potentiella invånare. Detta kan bidra till att motverka urbaniseringen och stimulera lokal tillväxt. Ett generellt men tidsbegränsat undantag från strandskyddet skulle ge utflyttningskommuner möjlighet att utveckla specifika områden som annars inte skulle kunna bebyggas. Detta skulle skapa en flexibilitet som kan vara avgörande för att vända en negativ befolkningstrend.

Utredningen bör även undersöka hur ett sådant undantag kan balanseras mot behovet av att skydda miljön och den biologiska mångfalden. Genom att ställa krav på noggrann planering och miljöanpassning kan strandskyddets syften fortfarande värnas samtidigt som kommunernas utvecklingsmöjligheter ökas. För många människor är närhet till vatten och natur en viktig faktor i val av bostadsort. Genom att erbjuda möjligheten att bo permanent vid vatten i dessa kommuner kan man inte bara locka nya invånare utan även höja livskvaliteten för de som redan bor där.

Regeringen bör ges i uppdrag att genomföra en utredning som analyserar möjligheterna och konsekvenserna av att införa ett tidsbegränsat undantag från strandskyddet i kommuner med en dokumenterad befolkningsminskning. Utredningen bör involvera relevanta aktörer, såsom länsstyrelser, kommuner, miljöorganisationer och byggindustrin, för att säkerställa en bred och balanserad bedömning av förslaget. Utredningen bör också klargöra vilka kriterier som ska gälla för att en kommun ska kvalificera sig för detta undantag, samt hur lång den tidsbegränsade perioden ska vara.

Eric Westroth (SD)